

Chodit na střední z ústavu

aneb nové výzvy spolupráce školního poradenského
pracoviště a pracovníků ústavní výchovy

PAVLA PRESSLEROVÁ

Den se školní psychologií 11.5.2022

PŘEDSTAVENÍ

-rámec poradenské práce

- Školské zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy
- Dg pobyt **zpravidla 8 týdnů**
– **s novým OZ neplatí**
- Dívky po ukončení PŠD (15-18 let)
- Spádová oblast – **celé Čechy**
- Na základě **soudního rozhodnutí** – předběžné opatření, ústavní výchova
- Legislativní ukotvení
- Nutnost specializace péče a oddělení – individualizace

Tab. 2 Vývoj počtu přijatých klientek

	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010
PO	137	133	174	167	147
ÚV	210	210	161	177	127
OV	0	1	1	1	0
DDP	3	7	2	7	38
Celkem:	350	355	338	352	312

Děti přijaté do Diagnostického ústavu a Střediska výchovné péče	Školní rok 2015/16	Školní rok 2014/15
Děti přijaté k diagnostickému pobytu	127	153
Děti přijaté na zachytné pracoviště	34	23
Celkem	161	176
Z toho:		
- Na základě Rozsudku o nařízení ústavní výchovy	43	29
- Na základě Usnesení o předběžném opatření	68	85
- Na základě Rozsudku o nařízení ochranné výchovy	0	0
- Na základě Žádosti zákonných zástupců	50	62

Tabulka č. 3

Děti rozmístěné z Diagnostického ústavu a Střediska výchovné péče	Školní rok 2015/16	Školní rok 2014/15
Na základě komplexního vyšetření	121	175
Na základě expertního posouzení (žádosti jiných zařízení)	50	42
Celkem	171	217
Do výchovných ústavů	18	32
Do dětských domovů se školou	0	2
Do dětských domovů	2	7
Do rodiny – ambulantní péče	85	112
Jinam	16	22
Celkem	171	175
K 1. 9.2016 v ambulantní péči (děti v rodině)	32	

Statistika za školní rok 2020/2021

Časové rozmezí: 1. 9.2020 – 31. 8.2021*

Tabulka č. 1

Děti přijaté do Diagnostického ústavu	Školní rok 2020/21
Děti přijaté k diagnostickému pobytu	74
Děti přijaté na záchytné pracoviště	27
Celkem	101
Z toho:	
- Na základě Rozsudku o nařízení ústavní výchovy	40
- Na základě Usnesení o předběžném opatření	56
- Na základě Rozsudku o nařízení ochranné výchovy	0
- Dobrovolný pobyt po zletilosti, děti umístěné s matkou bez PO	5

Nejčastěji řešené situace

- způsob života ohrožující dítě samotné
- způsob života nepřijatelný pro rodinu, okolí
- zneužívání návykových látek, závislostní chování
- útěky z domova
- konflikty v rodině, kde rodiče ztrácí možnost pozitivně situaci ovlivnit
- opuštění přípravy na povolání spojené se zahálčivým způsobem života
- delikvence - porušování zákona
- krádeže, lhaní
- gravidita či mateřství před 18. rokem
- nepřiměřená agresivita v chování
- citové či tělesné strádání ohrožující zdravý vývoj - mj. syndrom CAN
- problematika vyplývající z rizikového partnerského vztahu dívky
- Specifika: děti z pěstounských rodin a děti ze zařízení vyžadující okamžitou pomoc (Klokánek, apod.)

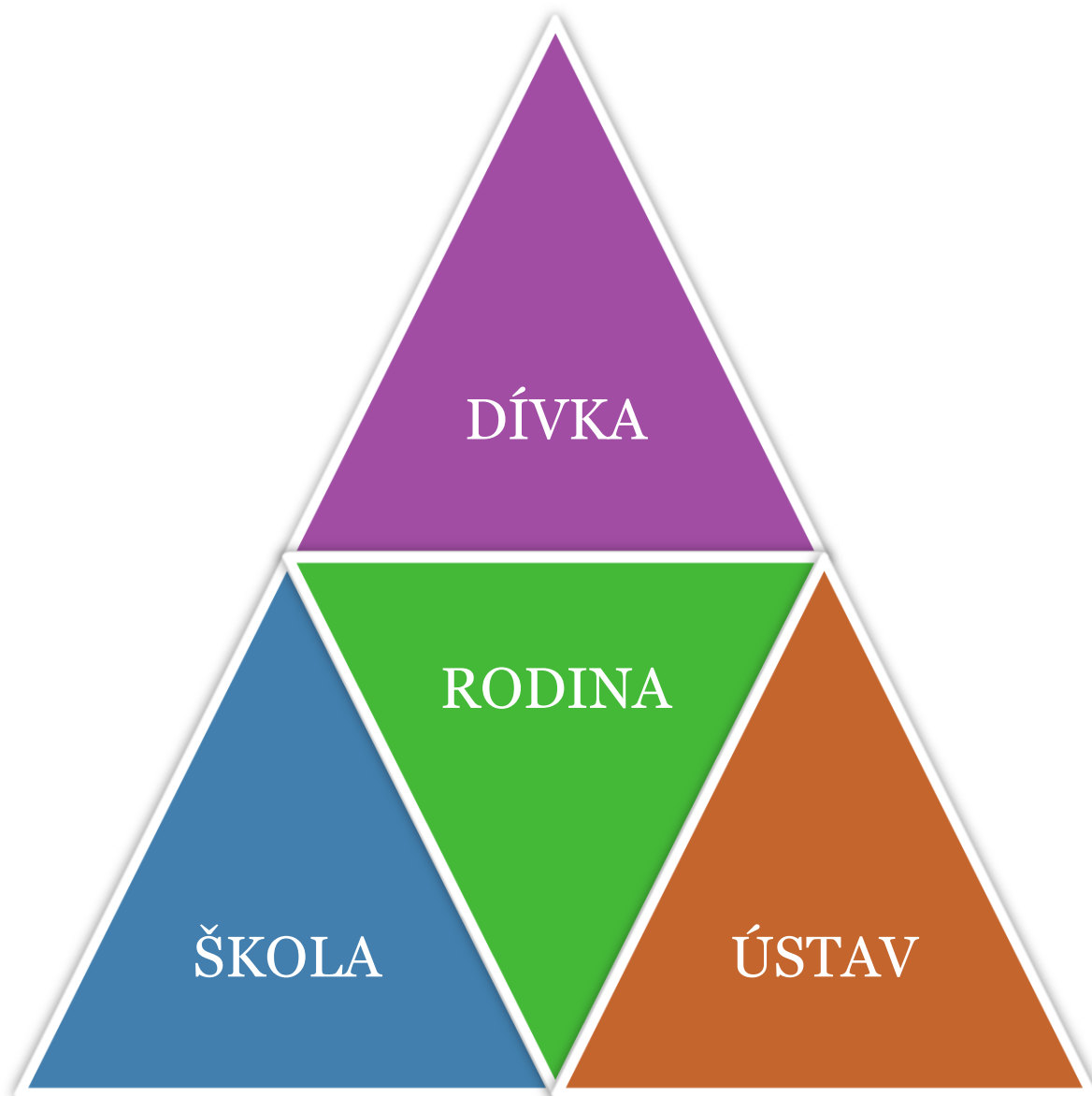
Nejčastěji řešené situace

- způsob života ohrožující dítě samotné
- způsob života nepřijatelný pro rodinu, okolí
- zneužívání návykových látek, závislostní chování
- útěky z domova
- konflikty v rodině, kde rodiče ztrácí možnost pozitivně situaci ovlivnit
- opuštění přípravy na povolání spojené se zahálčivým způsobem života
- delikvence - porušování zákona
- krádeže, lhaní
- gravidita či mateřství před 18. rokem
- nepřiměřená agresivita v chování
- citové či tělesné strádání ohrožující zdravý vývoj - mj. syndrom CAN
- problematika vyplývající z rizikového partnerského vztahu dívky
- Specifika: děti z pěstounských rodin a děti ze zařízení vyžadující okamžitou pomoc (Klokánek, apod.)

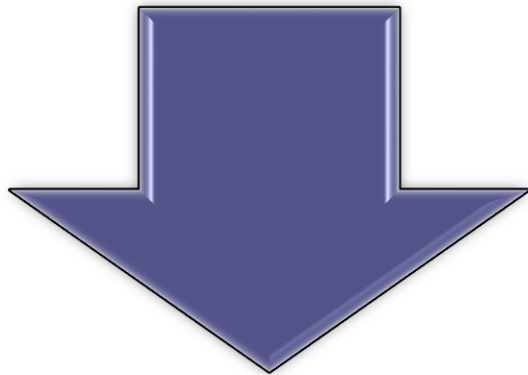
▪ **PSYCHIATRICKÉ KOMORBIDITY**

NOVÉ VÝZVY

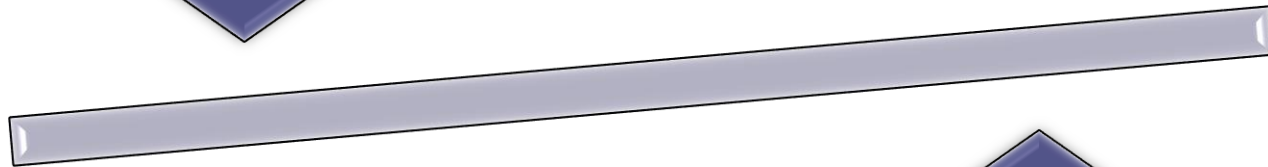
- „klasické“ poruchy chování ustupují
- ukončení profesní přípravy není důvodem nařízení ÚV
- masivní nárůst medikovaných klientek
- genderová a „romantická“ dysforie
- adolescenti s psychiatrickou zátěží – depresivní poruchy, poruchy příjmu potravy, suicidální pokusy, psychotické poruchy (rodiče odmítající převzít dítě po ukončení hospitalizace)
- adiktologické trendy – nové syntetické látky, nikotinové látky bez zápachu, kombinace látek, opiáty opět ve hře...
- akutnost a naléhavost situace x obsazenost psychiatrických lůžek , nedostupnost ambulantních služeb v regionech

Očekávání versus reálná situace

Délka pobytu

Stabilita běžného
života

Chodit do školy - „terapie školou“

- Střední škola jako stabilní bod v roztržitosti života
- Střední škola jako začátek nové etapy
- Střední škola jako pocit normálnosti
- Střední škola jako otevřená budoucnost
- Střední škola jako důkaz pro soud
- Střední škola jako zdroj sebepojetí, sebevědomí

Status studentky zvyšuje šanci na návrat dívky do rodiny, na ukončení ústavní výchovy i s vědomím rizik

SPOLUPRÁCE - latentní i explicitní cíle

- Přiznání náročnosti pro všechny aktéry
 - Prospěch není nejdůležitější faktor
 - Důležitost pravidelné a otevřené spolupráce
 - Osobní setkání - „kulatý stůl“
 - Velká role třídních učitelů
 - Posun – často prosba i pro školní poradenské pracoviště, včetně školního psychologa
 - Sdílení o společné klientce - školní psycholog, psycholog DÚ – ko-terapie na dálku - (etika)
 - Nové – dívky na internátu (pozitivní i negativní zkušenosti)
- Etické otázky, informovanost o důvodech ústavní výchovy
 - Otázka zákonného zástupce
 - Testování na přítomnost OPL
 - Hranice podpory – limity pomoci (např. ústav v roli rodiče...)

ZAKÁZKY PRO ŠKOLNÍ PSYCHOLOGY:

- Nepřijetí třídou, konflikty
- Mám nervy
- Zasedla si na mě učitelka či mistrová
- Křivě mě obvinili
- Je toho na mě všeho moc
- Nevím, kdo vlastně jsem
- V ústavu si s holkama už nerozumím
- Bojím se, co bude dál
- V ústavu mi nevěří, chci si promluvit s někým, kdo o mě nemá předsudky

Děkuji za pozornost!